

Från: [REDACTED]
Till: info@finansbolagen.se; info@fondbolagen.se; stockholm@lansstyrelsen.se; vastragotaland@lansstyrelsen.se; skane@lansstyrelsen.se; info@nnr.se; registrator.kansli@polisen.se; Regelrådet; info@sparbankerna.se; info@bankforeningen.se; info@insurancesweden.se; info@svenskvardepappersmarknad.se; Hanna Wetter; info@sfm.se; info@swefintech.se
Kopia: finansdepartementet.registrator@regeringskansliet.se; justitiedepartementet.registrator@regeringskansliet.se
Ärende: Remiss – ändringar i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
Datum: den 21 december 2023 16:28:04
Bilagor: [Följebrev.pdf](#)
[Remissex penningtvättsföreskrifterna.pdf](#)
[Remisspm-ändring penningtvättsföreskrifterna.pdf](#)

Du får inte e-post ofta från vidar.göthenby@fi.se. [Se varför det här är viktigt](#)

Hej!

Se bifogat förslag till föreskrifter och remisspromemoria. Remissmaterialet finns också tillgängligt på Finansinspektionens webbplats, www.fi.se.

Skriftliga synpunkter på förslaget lämnas till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm eller via mejl till finansinspektionen@fi.se senast den **24 januari 2024**. Ange diarienummer FI dnr 23-5367.

Hälsningar

VIDAR GÖTHENBY

Senior jurist/ Senior Legal Counsellor

Internationella sanktioner, Penningtvättstillsyn/ International Sanctions, Anti-Money Laundering Supervision

Finansinspektionen

Box 7821, SE-103 97 Stockholm, Sweden

Brunnsgatan 3

Tel +46 8 408 980 00. Dir +46 8 408 984 45

Fax +46 8 24 13 35

vidar.göthenby@fi.se

www.fi.se

Information om hur Finansinspektionen behandlar personuppgifter finns att läsa på FI:s webbplats fi.se/Om FI

2023-12-21

FI dnr 23-5367
(Anges alltid vid svar)

Enligt sändlista

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Remiss – förslag till ändrade föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Finansinspektionen föreslår ändringar i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Förslaget innebär att kravet på att varje företag ska utse en centralt funktionsansvarig tas bort. I stället ska företaget göra en bedömning om det är motiverat att utse en sådan med hänsyn till verksamhetens storlek och art. Ett företag som inte utser en centralt funktionsansvarig ska säkerställa att det finns en funktion för regelefterlevnad som ansvarar för att företagets skyldigheter enligt penningtvättsregelverket genomförs och verkställs i verksamheten. Förslaget innebär även att en centralt funktionsansvarig regelbundet och minst årligen ska lämna en rapport om företagets arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism och att företaget ska kunna uppdra åt annan att utföra flera av funktionens uppgifter.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 26 mars 2024.

Finansinspektionen bifogar förslag till föreskrifter och en remisspromemoria. Remissmaterialet finns också tillgängligt på Finansinspektionens webbplats, www.fi.se.

Skriftliga synpunkter på förslaget lämnas till Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm eller via mejl till finansinspektionen@fi.se senast den **24 januari 2024**. Ange diarienummer FI dnr 23-5367.

Frågor om remissen besvaras av Vidar Gothenby via e-post vidar.gothenby@fi.se eller på telefon 08-408 984 45.

FINANSINSPEKTIONEN

Magdalena Petersson
Regelgivningsansvarig

Bilagor:

Förslag till föreskrifter

Remisspromemoria

Sändlista (endast elektroniskt utskick)

Finansbolagens förening

Fondbolagens förening

Länsstyrelsen i Stockholms län

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsen i Skåne län

Näringslivets Regelnämnd NNR

Polismyndigheten

Regelrådet

Sparbankernas Riksförbund

Svenska Bankföreningen

Svensk Försäkring

Svensk Värdepappersmarknad

Svenska institutet mot penningtvätt

Svenska försäkringsförmedlares förening

Swedish Fintech Association

För kännedom:

Finansdepartementet

Justitiedepartementet

Finansinspektionens författningssamling

Utgivare: Chefsjurist Eric Leijonram, Finansinspektionen, Sverige, www.fi.se
ISSN 1102-7460

FFFS 2024:XX

Utkom från trycket
Ange datum

Föreskrifter

om ändring i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism;

beslutade den xx månad 2024.

Finansinspektionen föreskriver med stöd av 18 § förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism i fråga om Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

dels att 6 kap. 1, 5 och 6 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 6 kap. 1 a och 1 b §§, av följande lydelse.

6 kap.

1 § När ett företag bedömer om det behöver inrätta sådana funktioner som anges i 6 kap. 2 § första stycket lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, ska särskild hänsyn tas till

1. företagets omsättning,
2. antal anställda,
3. antal verksamhetsställen,
4. den verksamhet som bedrivs,
5. de produkter och tjänster som tillhandahålls,
6. verksamhetens komplexitet, och
7. företagets allmänna riskbedömning.

Funktionerna ska utföra de uppgifter som anges i 2–5, 7 och 10 §§.

1 a § Ett företag som inte utser en centralt funktionsansvarig enligt 6 kap. 2 § första stycket 2 lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, ska genom sina rutiner och riktlinjer för intern kontroll inrätta en funktion för regelefterlevnad som ansvarar för att

1. se till att företagets skyldigheter enligt lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism och dessa föreskrifter genomförs och verkställs i verksamheten, och
2. rapportera till Polismyndigheten enligt 4 kap. 3 § lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Skyldigheten enligt första stycket att inrätta en funktion för regelefterlevnad gäller inte för ett företag som enligt någon annan författning är skyldig att inrätta en sådan funktion. I ett sådant företag ska funktionen för regelefterlevnad dock ha det ansvar som anges i första stycket 1 och 2.

1 b § Ett företag ska säkerställa att det framgår av företagets rutiner och riktlinjer för intern kontroll vilka funktioner som det har inrättat enligt 1 eller 1 a § och vem som innehar respektive funktion.

5 §¹ En centralt funktionsansvarig enligt 6 kap. 2 § första stycket 2 lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism ska

1. övervaka och löpande kontrollera att företaget uppfyller lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, dessa föreskrifter samt företagets rutiner och riktlinjer,

2. ge råd och stöd till företagets anställda, uppdragstagare och andra personer som på liknande grund deltar i verksamheten om regler som rör penningtvätt och finansiering av terrorism,

3. informera och utbilda berörda personer om regler som rör penningtvätt och finansiering av terrorism,

4. ansvara för att uppgifter lämnas enligt 4 kap. 6 § lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism på det sätt som Polismyndigheten föreskriver,

5. kontrollera och regelbundet bedöma om företagets interna och gemensamma rutiner och riktlinjer för att förhindra att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism, enligt 2 kap. 8–12 §§ lagen om åtgärder för penningtvätt och finansiering av terrorism samt 2 kap. 2 § dessa föreskrifter, är ändamålsenliga och effektiva,

6. lämna rekommendationer till berörda personer baserade på de iakttagelser som funktionen gjort, och

7. regelbundet och minst årligen upprätta en rapport om företagets arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Den centralt funktionsansvarige kan utse en eller flera personer som biträder denne samt delegera befogenheter enligt första stycket till den eller dessa personer.

6 § En centralt funktionsansvarig ska placeras inom företaget och vara oberoende i förhållande till de funktioner och områden den ska övervaka och kontrollera.

Ett företag får uppdra åt någon annan att utföra sådana uppgifter som anges i 5 § första stycket 1–3 och 5–7. Företaget ansvarar dock alltid för de utlagda uppgifterna.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 26 mars 2024.

---

¹ Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

DANIEL BARR

Vidar Gothenby

Förslag till ändrade föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Sammanfattning

Finansinspektionen föreslår ändringar i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättsföreskrifterna).

Förslaget innebär bland annat att kravet på att varje företag ska utse en centralt funktionsansvarig (en person som löpande kontrollerar att skyldigheterna enligt penningtvättsregelverket fullgörs) tas bort. I stället får företaget göra en bedömning om det är motiverat att utse en sådan person med hänsyn till verksamhetens storlek och art.

Ett företag som inte utser en centralt funktionsansvarig ska enligt förslaget i stället säkerställa att det har en funktion för regelefterlevnad som ansvarar dels för att se till att företagets skyldigheter enligt penningtvättsregelverket genomförs och verkställs i verksamheten, dels för rapporteringen till Polismyndigheten.

Finansinspektionen föreslår vidare att en centralt funktionsansvarig på företaget regelbundet, och minst årligen, ska rapportera om företagets arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Företaget ska också kunna uppdra åt någon annan att utföra flera av funktionens uppgifter.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 26 mars 2024.

Innehåll

1	Utgångspunkter	3
1.1	Målet med regleringen.....	3
1.2	Nuvarande och kommande regelverk	3
1.3	Regleringsalternativ	4
1.4	Rättsliga förutsättningar	4
1.5	Ärendets beredning	5
2	Motivering och överväganden	5
2.1	Det ska inte längre vara obligatoriskt att utse en centralt funktionsansvarig	5
2.2	Ett företag som inte utser en centralt funktionsansvarig ska ha en regelefterlevnadsfunktion	7
2.3	Funktionerna för intern kontroll ska framgå av företagets rutiner och riktlinjer	7
2.4	En centralt funktionsansvarig ska upprätta en rapport om företagets arbete mot penningtvätt	8
2.5	Ny möjlighet att uppdra åt någon annan att utföra vissa av en centralt funktionsansvarigs uppgifter	9
2.6	Ikraftträdande	10
3	Förslagets konsekvenser	10
3.1	Konsekvenser för samhället och konsumenterna.....	11
3.2	Konsekvenser för företagen	11
3.3	Konsekvenser för Finansinspektionen	12

1 Utgångspunkter

1.1 Målet med regleringen

Målet med de föreslagna ändringarna i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2017:11) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättsföreskrifterna) är att skapa en mer flexibel och ändamålsenlig reglering som tillåter enskilda näringsidkare och små företag med ett begränsat antal anställda och en verksamhet som är förknippad med låg risk för penningtvätt och finansiering av terrorism, att avstå från att utse en centralt funktionsansvarig. Dessutom införs en möjlighet att uppdra åt någon annan att utföra vissa av den centralt funktionsansvariges uppgifter. Därutöver kommer föreskrifterna genom en sådan förändring att ligga i linje med Europeiska bankmyndighetens (EBA) riktlinjer i enlighet med artikel 8 och kapitel VI i direktiv (EU) 2015/849 om riktlinjer och förfaranden för efterlevnadskontroll och rollen och ansvarsområdena för den regelefterlevnadsansvarige för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, EBA/GL/2022/05 (i fortsättningen EBA:s riktlinjer).

Samtidigt som förslaget innebär en ökad proportionalitet när det gäller huruvida ett företag ska utse en centralt funktionsansvarig, behöver ändringarna säkerställa att penningtvättsregelverket följs även när företaget inte utser någon centralt funktionsansvarig.

1.2 Nuvarande och kommande regelverk

Det anges i 6 kap. lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen) att en verksamhetsutövare ska ha rutiner och riktlinjer för intern kontroll. När det är motiverat med hänsyn till verksamhetens storlek och art, ska verksamhetsutövaren inrätta olika funktioner för intern kontroll och bland annat utse en person som löpande kontrollerar att verksamhetsutövaren fullgör sina skyldigheter enligt penningtvättslagen och föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen (centralt funktionsansvarig).

I penningtvättsföreskrifterna finns bestämmelser som kompletterar penningtvättslagen. Föreskrifterna ställer krav på att ett företag har en centralt funktionsansvarig och det anges vilka uppgifter som den centralt funktionsansvarige har. I föreskrifterna finns också andra bestämmelser om den centralt funktionsansvarige, till exempel om delegation och om oberoende. Föreskrifterna innehåller också bestämmelser om vilka omständigheter som

ett företag särskilt ska beakta när det bedömer om de övriga funktionerna för intern kontroll behöver inrättas.

De svenska reglerna utgår i stor utsträckning från penningtvättsregleringen inom Europeiska unionen (EU), framför allt i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 av den 20 maj 2015 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (penningtvättsdirektivet).

Inom EU pågår förhandlingar om ändringar av regelverket om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Den föreslagna nya EU-lagstiftningen omfattar tre rättsakter som – om det beslutas – leder till att penningtvättsdirektivet ersätts av ett nytt direktiv och en ny förordning. Det leder även till en ny förordning genom vilken en ny EU-myndighet skapas, för att förhindra att unionens finansiella system används för penningtvätt och finansiering av terrorism.

1.3 Regleringsalternativ

För att uppnå en större flexibilitet när det gäller skyldigheten att utse en centralt funktionsansvarig och möjliggöra att uppdra åt någon annan att utföra vissa av en centralt funktionsansvarigs uppgifter, krävs det ändringar i penningtvättsföreskrifterna. Övriga delar av förslaget skulle delvis kunna genomföras i form av allmänna råd. Finansinspektionen skulle även kunna avstå från att ändra i föreskrifterna och alltså inte införa någon ökad flexibilitet för företagen. Enligt inspektionens mening är föreskriftsändringar det lämpligaste regleringsalternativet, eftersom det skapar tydlighet och förutsebarhet för de berörda aktörerna.

1.4 Rättsliga förutsättningar

Finansinspektionens bemyndigande att meddela de föreslagna föreskrifterna finns i 18 § första stycket 14 och 15 förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Inspektionens bemyndiganden omfattar att meddela föreskrifter om när ett företag ska ha en centralt funktionsansvarig samt de krav som ska gälla i fråga om dennes orga-

nisation, befogenheter och oberoende. Vidare får Finansinspektionen meddela föreskrifter om innehållet i och omfattningen av rutiner och riktlinjer för intern kontroll.

1.5 Ärendets beredning

Finansinspektionen har använt en extern referensgrupp i arbetet med att ta fram ett förslag till ändringar i penningtvättsföreskrifterna. Den 12 juni 2023 hölls ett referensgruppsmöte med representanter från Svenska institutet mot penningtvätt (SIMPT), Svenska Bankföreningen, Svensk Värdepappersmarknad, Finansbolagens förening, Svensk försäkring, Svenska försäkringsförmedlares förening, Sparbankernas Riksförbund, Fondbolagens förening och Swedish Fintech Association.

2 Motivering och överväganden

2.1 Det ska inte längre vara obligatoriskt att utse en centralt funktionsansvarig

Finansinspektionen föreslår att skyldigheten i penningtvättsföreskrifterna för varje företag att utse en centralt funktionsansvarig ska tas bort. Avgörande för bedömningen av om företaget behöver utse en centralt funktionsansvarig ska vara verksamhetens storlek och art, det vill säga samma omständigheter som i dag är avgörande för huruvida en särskild befattningshavare ska utses och för huruvida en oberoende granskningsfunktion ska inrättas.

Det anges i 6 kap. 2 § första stycket 2 penningtvättslagen att en verksamhetsutövare ska utse en centralt funktionsansvarig när det är motiverat med hänsyn till verksamhetens storlek och art. Den bestämmelsen gäller för alla dem som är verksamhetsutövare enligt penningtvättslagen, vilket innefattar såväl fysiska och juridiska personer som står under tillsyn av Finansinspektionen som andra personer (se 1 kap. 2 och 8 §§ penningtvättslagen).

För de verksamhetsutövare som enligt penningtvättslagen står under Finansinspektionens tillsyn är det i dag obligatoriskt att utse en centralt funktionsansvarig (6 kap. 5 § första stycket penningtvättsföreskrifterna). Inspektionen har motiverat det obligatoriska kravet på att inrätta funktionen dels med att det finns en hög riskexponering på den finansiella marknaden i allmänhet, dels med funktionens betydelse för att motverka penningtvätt och

finansiering av terrorism (se Finansinspektionens beslutspromemoria den 26 juni 2017 Föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, FI dnr 16–2467, s. 30).

Det har dock genom erfarenheter från Finansinspektionens tillsyn visat sig att kravet på att alla verksamhetsutövare enligt penningtvättslagen som står under inspektionens tillsyn ska utse en centralt funktionsansvarig medför svårigheter för små företag. Enskilda näringsidkare och företag med ett mycket begränsat antal anställda kan behöva anställa en person enbart för att utse en centralt funktionsansvarig.

Det bör därför inte längre vara obligatoriskt för alla företag som omfattas av penningtvättsföreskrifterna att utse en centralt funktionsansvarig. I stället ska ett företag, i enlighet med 6 kap. 2 § första stycket penningtvättslagen, utse en centralt funktionsansvarig endast när det är motiverat med hänsyn till art och storlek hos den verksamhet som företaget bedriver. Företaget ska i sin prövning ta särskild hänsyn till bland annat omsättning, antal anställda och de produkter och tjänster som det tillhandahåller, precis som i sin bedömning av huruvida en särskild befattningshavare ska utses eller en oberoende granskningsfunktion ska inrättas (se 6 kap. 1 § första stycket penningtvättsföreskrifterna).

På detta sätt uppnås en mer flexibel och ändamålsenlig reglering som tillåter enskilda näringsidkare och små företag med ett begränsat antal anställda och en verksamhet som är förknippad med låg risk för penningtvätt och finansiering av terrorism, att avstå från att utse en centralt funktionsansvarig. Därutöver kommer penningtvättsföreskrifterna genom en sådan förändring att ligga i linje med EBA:s riktlinjer.

I enlighet med detta ställningstagande ska bestämmelsen i 6 kap. 5 § första stycket penningtvättsföreskrifterna slopas, så att kravet på alla företag som omfattas av penningtvättsföreskrifterna att utse en centralt funktionsansvarig tas bort. Vidare ska 6 kap. 1 § första stycket penningtvättsföreskrifterna, som reglerar vilka omständigheter som företaget ska ta särskild hänsyn till när det bedömer huruvida det ska inrätta kontrollfunktioner enligt penningtvättslagen, ändras så att den blir tillämplig även på bedömningen huruvida ett företag ska utse en centralt funktionsansvarig.

2.2 Ett företag som inte utser en centralt funktionsansvarig ska ha en regelefterlevnadsfunktion

Finansinspektionen föreslår att ett företag som inte utser en centralt funktionsansvarig ska ha en funktion för regelefterlevnad. Funktionen ska ansvara för att se till att företaget genomför och verkställer sina skyldigheter enligt penningtvättsregelverket i verksamheten och för att företaget rapporterar till Polismyndigheten när det misstänker penningtvätt, terrorismfinansiering eller att egendom annars härrör från en brottslig handling.

Förslaget ligger i linje med EBA:s riktlinjer, där det bland annat framgår att om en centralt funktionsansvarig inte utses, bör företaget organisera att dess skyldigheter enligt penningtvättsregelverket genomförs och verkställs i verksamheten genom exempelvis en särskilt utsedd befattningshavare eller den person i företaget som har ansvaret för genomförandet av penningtvättsregelverket (se riktlinje 34).

Förslaget är utformat efter förebild i 6 kap. 3 § Länsstyrelsen i Stockholms läns föreskrifter och allmänna råd (01FS 2019:53).

Genom bestämmelsen säkerställs att företaget har rutiner och riktlinjer för intern kontroll för att hantera de risker som identifierats i företagets verksamhet även om det inte finns en centralt funktionsansvarig som kontrollerar att företaget fullgör sina skyldigheter (se 6 kap. 1 § första och tredje styckena penningtvättslagen).

2.3 Funktionerna för intern kontroll ska framgå av företagets rutiner och riktlinjer

Finansinspektionen föreslår att det ska framgå av ett företags rutiner och riktlinjer vilka funktioner som företaget har inrättat och vem som innehar respektive funktion. Det ska särskilt framgå vem som ansvarar för företagets rapportering till Polismyndigheten vid misstanke om penningtvätt, terrorismfinansiering eller om att egendom annars härrör från en brottslig handling.

Penningtvättsregelverket är riskbaserat och innehåller ingen detaljreglering av vilka åtgärder som ett företag behöver vidta mot penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det innebär att företaget på egen hand måste riskbedöma sin verksamhet och upprätta rutiner och riktlinjer i enlighet med

identifierade risker. I regelverket ställs dock vissa krav på vad ett företags rutiner och riktlinjer ska innehålla (se bland annat 6 kap. penningtvättsföreskrifterna).

Finansinspektionen anser att kraven på rutiner för intern kontroll i penningtvättsföreskrifterna bör kompletteras med en bestämmelse av den innebörden att ett företaget ska dokumentera vilka funktioner som det har inrättat och vem som innehar respektive funktion. En sådan dokumentation tydliggör för alla befattningshavare vem som ansvarar för företagets arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Den tydliggör även företagets interna beslutsvägar och beslutsmandat och underlättar därmed företagets regelefterlevnad (jfr prop. 2016/17:173 s. 212 f.).

2.4 En centralt funktionsansvarig ska upprätta en rapport om företagets arbete mot penningtvätt

Finansinspektionen föreslår att en centralt funktionsansvarig regelbundet och minst årligen ska upprätta en rapport om företagets arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

En centralt funktionsansvarig ska bland annat kontrollera och regelbundet bedöma företagets interna och gemensamma rutiner och riktlinjer som avser penningtvätt och finansiering av terrorism och lämna rekommendationer till berörda personer baserade på de iakttagelser som gjorts (se 6 kap. 5 § andra stycket 5 och 6 penningtvättsföreskrifterna). Penningtvättsföreskrifterna innehåller inga formkrav i denna del, och anger inte i vilken omfattning eller hur ofta den centralt funktionsansvarige ska utföra dessa uppgifter.

Den centralt funktionsansvariges roll när det gäller kontroll och bedömning bör enligt Finansinspektionens mening preciseras. Det bör anges i penningtvättsföreskrifterna att en centralt funktionsansvarig i vart fall årligen ska upprätta en rapport om företagets arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism. En sådan rapportering bedöms underlätta för styrelsen och den verkställande direktören att hålla sig informerade och fatta rätt beslut. Ett krav på sådan rapportering ligger även i linje med EBA:s riktlinjer där det anges att en centralt funktionsansvarig regelbundet och minst årligen ska upprätta en verksamhetsrapport (se riktlinje 50).

2.5 Ny möjlighet att uppdra åt någon annan att utföra vissa av en centralt funktionsansvarigs uppgifter

Finansinspektionen föreslår att det ska bli möjligt för ett företag att uppdra åt någon annan att utföra vissa av en centralt funktionsansvarigs uppgifter. Möjligheten ska dock inte gälla att ansvara för att uppgifter på begäran lämnas till Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen enligt penningtvättslagen.

En centralt funktionsansvarig ska enligt nuvarande lydelse av penningtvättsföreskrifterna placeras inom företaget och vara oberoende i förhållande till de funktioner och områden den ska övervaka och kontrollera (6 kap. 6 § penningtvättsföreskrifterna). I 6 kap. 8 § penningtvättsföreskrifterna anges att en centralt funktionsansvarig kan utses för flera eller alla företag inom en koncern, under förutsättning att denne har kompetens och tillräckligt med resurser för att utöva sitt ansvar. Det finns i dagens regelverk inte någon möjlighet att uppdra åt någon som inte vare sig finns i det egna företaget eller i den egna koncernen att utföra de uppgifter som åligger en centralt funktionsansvarig.

De olika företagen under Finansinspektionen tillsyn bedriver skilda slag av verksamhet. De penningtvättsrisker som kan förknippas med verksamheten varierar i betydande grad, beroende på verksamhetens storlek, art och komplexitet.

Genom att tillåta att vissa av den centralt funktionsansvariges uppgifter utförs av någon utanför företaget med stöd av ett uppdrag som lämnas av företaget skapas en möjlighet för mindre företag att säkerställa att uppgifterna utförs av någon som har rätt kompetens och kännedom om regelverket. Därmed kan företaget effektivisera sin verksamhet samtidigt som det följer penningtvättsregelverkets bestämmelser. Penningtvättsföreskrifterna bör därför ändras så att detta blir tillåtet.

Möjligheten att uppdra åt någon utanför företaget att utföra en centralt funktionsansvarigs uppgifter bör dock inte vara oinskränkt. Det bör för det första inte vara tillåtet att placera en centralt funktionsansvarig utanför företaget. Om ett företag är skyldigt att utse en centralt funktionsansvarig ska den befattningshavaren alltjämt finnas inom företaget. Det uppdrag som föreslås kunna lämnas till någon utanför företaget är att utföra vissa, men inte alla, av en centralt funktionsansvarigs uppgifter.

Möjligheten att uppdra åt någon utanför företaget att utföra en centralt funktionsansvarigs uppgifter bör för det andra inte avse uppgiften att rapportera misstänkta transaktioner till Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen. Skälet till detta är att bestämmelserna om tystnadsplikt endast gäller för verksamhetsutövare och för dem som är eller har varit knutna till företaget i egenskap av styrelseledamöter eller anställda (se prop. 2021/22:251 s. 117). Det är därför viktigt att en centralt funktionsansvarig och dennes biträden som ska rapportera till Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen finns inom företaget för att de ska omfattas av tystnadsplikten.

För att det ska vara tillåtet för en verksamhetsutövare att ge i uppdrag åt en person utanför företaget att utföra vissa av en centralt funktionsansvarigs uppgifter måste detta också vara förenligt med den rörelsereglering som gäller för företaget i fråga (se till exempel för kreditinstitutens del 6 kap. 7 § lagen [2004:297] om bank och finansieringsrörelse) och 10 kap. Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd [FFFS 2014:1] om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut). Det är det enskilda företags ansvar att se till denna förutsättning är uppfylld (se riktlinje 68 i EBA:s riktlinjer).

2.6 Ikraftträdande

Finansinspektionen föreslår att föreskriftsändringarna ska träda i kraft den 26 mars 2024.

Den nya regleringen bör träda i kraft så snart som möjligt för att underlätta för företagen och för att regleringen så snart som möjligt ska stämma överens med EBA:s riktlinjer. Ett ikraftträdande den 26 mars 2024 framstår därför som lämpligt.

3 Förslagets konsekvenser

I avsnitten 1.1 och 1.3 finns en beskrivning av vad Finansinspektionen vill uppnå med de föreslagna ändringarna i penningtvättsföreskrifterna och vilka regleringsalternativ som finns.

För uppgifter om de bemyndiganden som ligger till grund för förslaget, se avsnitt 1.4.

Finansinspektionen bedömer att de föreslagna föreskrifterna överensstämmer med och inte går utöver Sveriges skyldigheter som medlemsstat i EU.

Inspektionen redogör nedan för de konsekvenser som de nya föreskrifterna bedöms få för samhället och konsumenterna, företagen samt Finansinspektionen. Inspektionen bedömer inte att regleringen får några effekter av betydelse för företagens förutsättningar för arbete, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt

3.1 Konsekvenser för samhället och konsumenterna

De föreslagna föreskriftsändringarna bedöms inte få några konsekvenser för samhället eller konsumenterna.

3.2 Konsekvenser för företagen

De föreslagna föreskriftsändringarna berör alla finansiella företag som omfattas av penningtvättslagen och som Finansinspektionen utövar tillsyn över. I dagsläget omfattas ungefär 1 800 företag av penningtvättslagen och penningtvättsföreskrifternas bestämmelser om intern kontroll.

Finansinspektionen bedriver tillsyn över verksamhetsutövare av varierande storlek. Vissa verksamhetsutövare är enskilda näringsidkare eller fåmansbolag medan andra har tusentals anställda. Att de nuvarande penningtvättsföreskrifterna ställer krav på att rollen som centralt funktionsansvarig ska vara obligatorisk och oberoende riskerar att medföra oproportionerliga krav för fåmansbolag och enskilda näringsidkare.

De föreslagna föreskriftsändringarna ger förutsättningar för ökad flexibilitet och effektivitet i företagets arbete mot penningtvätt. Detta gäller särskilt för enskilda näringsidkare och fåmansbolag. I de fall företaget inte utser en centralt funktionsansvarig ska det ha en funktion för regelefterlevnad som ska ansvara för att kontrollera att företaget genomför och verkställer sina skyldigheter enligt penningtvättsregelverket i verksamheten och för att företaget rapporterar till Polismyndigheten. Det finns dock inget krav på att funktionen ska vara oberoende, vilket innebär att någon annan befattningshavare, exempelvis verkställande direktören kan inneha funktionen. Därför bedömer Finansinspektionen inte att förslaget medför ökade kostnader för enskilda näringsidkare eller fåmansbolag.

Möjligheten att ge en person utanför företaget att utföra vissa av den centralt funktionsansvariges uppgifter ökar flexibiliteten för mindre företag. Därför blir de krav som följer av penningtvättsföreskrifterna om den funktionsansvariges lämplighet och kunskap om penningtvättsregelverket mindre betydande och kan därmed höja kvaliteten i kontrollfunktionen.

Enligt förslaget ska det framgå av företagets rutiner och riktlinjer vem som innehar funktionen. Eftersom det enligt nu gällande penningtvättsföreskrifter är obligatoriskt att ett företag ska ha en centralt funktionsansvarig bör det av företagets rutiner och riktlinjer redan framgå vem som innehar funktionen. Om en verksamhetsutövare bedömer att den inte behöver utse en centralt funktionsansvarig, blir den sammanlagda kostnaden för detta sannolikt lägre än kostnaden som det innebär att ha en centralt funktionsansvarig.

Förslaget innebär även att ett företags centralt funktionsansvarige person regelbundet och minst årligen ska upprätta en rapport om företagets arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Det framgår av nuvarande penningtvättsföreskrifter att den centralt funktionsansvarige ska rapportera till styrelsen eller den verkställande direktören. Det innebär att företaget redan i dag gör en rapportering av funktionens arbete, även om det i dag inte finns något krav på hur ofta rapporteringen ska göras. För flertalet företag medför de ändrade kraven sannolikt därför inte några ökade kostnader. Vad gäller de företag där rapporteringen i dag görs med längre intervall borde ändringarna inte medföra annat än högst begränsat ökade kostnader. För ett enskilt företag uppskattas en sådan rapportering kräva en arbetsinsats på cirka 5–10 timmar beroende på företagets storlek, vilket medför en årlig kostnad mellan 7 655 kronor (5 timmar x 1 531 kronor) och 15 310 kronor (10 timmar x 1 531 kronor).¹

Sammantaget ger de föreslagna ändringarna en ökad flexibilitet för mindre företag att uppfylla lagens krav, och på så sätt borde den administrativa bördan bli mindre.

3.3 Konsekvenser för Finansinspektionen

Ett avtal om att uppdra åt någon annan att utföra vissa av den centralt funktionsansvariges uppgifter kan enligt Finansinspektionens mening vara

---

¹ Beloppet motsvarar timkostnadsnormen enligt 2 § första stycket förordningen (2009:1237) om timkostnadsnorm inom rättshjälpsområdet.

ett avtal som är väsentligt för verksamheten och som därmed ska rapporteras till inspektionen. En bedömning av om så är fallet ska således, liksom i dag, göras i varje enskilt fall enligt den rörelsereglering som gäller för verksamheten. De företag som kan komma att omfattas av bestämmelserna om att anmäla avtalet till Finansinspektionen bedöms inte vara så många att det innebär ett väsentligt ökat inflöde och kommer därmed inte innebära några större konsekvenser för myndigheten.

Enligt Finansinspektionens bedömning behövs det inte några speciella informationsinsatser om de föreslagna föreskriftsändringarna utöver den sedvanliga informationen om nytt regelverk som inspektionen tillhandahåller.